

RAKKE KAJA

Nr. 6 (46)

JUULI 1998

27. augustil 1998 kell 13

vallamajas

RAKKE VALLA

PLANEERINGUPÄEV

**Üldplaneeringu lähteülesandega saab
tutvuda vallamajas volikogu saalis**

Perspektiivis võiks Lääne-Viru maakonna alal olla 9 omavalitsusüksust: Rakvere, Kunda, Tapa, Tamsalu, Kadrina, Sõmeru, Haljala, Vinni, Väike-

Maarja (väljavõtte Eesti Regionaalarengu Sihtasutuse poolt tellitud uurimistöö aruandest).

Kaugemas tulevikus ei ole Rakket tugevate ja perspektiivsete omavalitsuste nimistus. Lähiajal on siiski Rakke vald olemas ja kui vaadata uurimistöö aruande Rakke valda puudutavat osa, siis on põhivariandina pakutud, et vald jääb eksisteerima praegusel kujul, vald on praegusel kujul terviklik.

Loomulikult ei ole põhjust arvata, et kõik on kõige paremas korras ja et elu läheb edasi iseenesest. Käesolev vallaleht püüabki selgitada, millised eeldused on Rakke vallal arenguks ja millised probleemid vajavad lahendust. Rakke valla edasiste arengusuundade väljaselgitamiseks algatas Rakke vallavolikogu valla üldplaneeringu, mille koostamist juhivad Kaur Lass ja Irje Lepik AS ENTEC-i arhitektuuri ja planeerimisosakonnast.

27. märtsi vallavolikogu istungil toimus ajurünnak Rakke valla tugevate külgede, võimaluste, nõrkade külgede ja ohtude väljaselgitamiseks (SWOT, analüüs ilmus eelmises vallalehes).

SWOT-ist tulenevalt on Rakke vallal eeldused kujuneda tugevaks tömbekeskuseks: mullastik, maavarad,

põhjavesi, mets, raudtee ja korralik teedevõrk, tugev energeetiline potentsiaal – maagaas ja elektrienergia. On liigendatud maastik ja veekogud, on ilusaid vaateid ja vaatamisväärsusi, on tugev kultuurilooline taust.

Muidugi on olemas ka ohud ja nõrgad küljed: elanikkonna vananemine ja negatiivne iive, ajude äravool, madal tööhõive ja väikesed sissetulekud, sotsiaalne allakäik, väljakujunemata hariduspoliitika ja konkurentsi puudumine tervishoius, telefoniside puudumine külades ja kohalike teede halb seisukord.

Vallavalitsus püüdis valla elanikkonna arvamuste ja ettepanekute väljaselgitamiseks levitada ankeete, kuid kahjuks see aktsioon ebaõnnestus, kahesajast väljaläinud ankeedist tuli tagasi 32, kokkuvõtte ilmus eelmises lehes. Ilmselt ei olnud piisav ankeetide levitamise süsteem: kohaliku lehe vahel, raamatukogude ja kooli kaudu. Selles ajalehes on trükitud kaks ankeeti, eelmise kordus ja veel täiendav ankeet sotsiaalsfääri kohta – haridus, meditsiin, sotsiaalhoolekanne. Seekord tahaks vallarahva aktiivset osalust ankeetide täitmisel, et välja selgitada vallakodanike nägemused ja soovid tuleviku kujundamisel. On oht, et kui strateegilisi otsuseid tehakse väga väikese grupi arvamuste alusel, siis ei pruugi need otsused kujuneda parimaiks.

Võib juhtuda ka nii, et kui tulevikku kujundavad ainult need, kes on tegevad

ühes või teises ametis, ei pruugi arengut üldse toimuda, mugavam on samamoodi edasi elada.

Kaur Lass hinnangu kohaselt võib lugeda läbikukkunuks ka 28. mail ja 16. juunil toimunud planeeringupäevi, eelkõige väheste osavõtjate ja väheste aktiivsuse tõttu. Ta tõi positiivse näitena Koeru valla, kus toimuvad väga aktiivsed ja suure osavõtjate arvuga arutelud. Muidugi on siin oma osa ka informatsiooni puudumisel, inimesed lihtsalt ei teadnud, et selline üritus toimub. Ilmselt on see minupoolne oskamatus asju korraldada.

Siiski jäi nendest planeeringupäevadest ka mingi jälg järele: töörühmade poolt väljapakutud ideed on kirjas Rakke valla arengustrateegites, mis on avaldatud käesolevas lehes. Hea oleks, kui järgmisel planeeringupäeval, mis toimub 27. augustil kell 13 vallamajas, oleks juba palju rohkem inimesi, kes tahavad ja suudavad sõna sekka öelda Rakke valla tuleviku osas.

Hea inimene, kes Sa oled ja tahad ka tulevikus olla Rakke valla kodanik, loe läbi kõik, mis on siin lehes kirjas, mõtle ja otsusta, kas Sul on huvi oma sõna sekka öelda.

(järg lk. 2)

SELLES NUMBRIS

Rakke valla planeerigust	LK. 1
Valla arengustrateegiad	LK. 3-4
Tervishoiu ja sotsiaalhoolekande arengusihid	LK. 5
Ankeet	LK. 6-7
GLOBE - mis see on?	LK. 9

Samas võiksid ka mõelda sellele, millises töөрühmas Sa tahaksid osaleda: hariduse, kultuuri ja sotsiaalsfääri töөрühmas; ehituse, kommunaal-majanduse ja maa-asjade töөрühmas või majanduse, ettevõtluse ja turismi töөрühmas. Eriti tahaks rõhuda noorte inimeste, ka õpilaste aktiivsusele, sest just teie olete need, kes praegu vastuvõetud otsuseid tulevikus ellu viivad.

Täidetud ankeedid palun tagasi toimetada hiljemalt 10. augustiks kas siis vallamajja või lähemasse raamatukogusse.

Hea inimene, ära häbene oma arvamusi avaldada ka vallalehes, see leht ei ole mõeldud ainult valla kurjade käskude edasiandmiseks. Kui tunned, et sul on midagi öelda, mida peaksid teadma ka teised, ära häbene – kirjuta.

Nüüd info levikust – vallavalitsus vajab tagasisidet, millisest informatsioonist on puudus ja kuidas peaks üldse igasugust teavet levitama, et see jõuaks nendeni, kes seda vajavad. Ankeetidest see küsimus kahjuks puudub, oma arvamus pane kasvõi eraldi lehele.

Peeter Vill
Arenguosakonna juhataja

RAKKE VALD

ISELOOMUSTUS

Kihelkondlik kuuluvus:

Simuna, Koeru (Piibe, Liigvalla pk), Kadrina (Räitsvere küla)

Valla keskus: Rakke alevik

Elanikke 01.01.1996: 2439

Paikkonnad

Nimi	Asustusüksused	Elanike arv	Kuuluvus enne 1938	Kuuluvus pärast 1938
Rakke	Rakke, Ao, Räitsvere, Edru, Lammasküla, Mõisamaa	1598	Rakke Salla	Rakke Salla
Piibe	Piibe, Lahu	171	Rakke	Rakke
Liigvalla	Liigvalla	149	Rakke	Rakke
Salla	Salla, Tammiku, Lasinurme, Emumäe, Koila	521	Salla	Salla

Vald on terviklik, keskmise suurusega, tugeva sisemise keskusega. Moodustub kahest omavahel seotud põhipaikkonnast - Rakkest ja Sallast. Allpaikkonnana saab eristada Piibe ja Liigvalla, mis teatud ulatuses on seotud Jõgeva-Koeru suunaga. Valla territooriumil paiknes Pälsoni nim. sovhoos keskusega Rakke alevikus.

I. Alternatiivid haldusterritoriaalse korralduse osas				II. Alternatiivid olemasolevate omavalitsusüksuste piiride muutmise osas			
Nr	Muutus	Elanike arv	Hinnang	Nr	Muutus	Elanike arv	Hinnang
1	Vald jääb eksisteerima praegusel kujul		Vald on praegusel kujul terviklik	1	Piibe pk liitmine Koeru vallaga	-171	Praegu vastavaid tententse ei ole. Elanikud kasutavad valdavalt siiski Rakke teenuseid
2	Ühinemine Avanduse vallaga	3597	Mõeldav juhul, kui see osutub otstarbekaks ja eelistatuks Avanduse valla seisukohast lähtudes	2	Käru pk liitmine Avanduse vallast	+151	Otstarbekas eeldusel, et Avanduse valla ühinemisel Väike-Maarja või Laekvere vallaga soovivad Käru paikkonna elanikud liituda Rakke vallaga
3	Ühinemine Avanduse ja Laekvere vallaga	5765	Ilmselt ebareaalne. Moodustuks omavahel väheseotud territooriaalsest seisukohast heterogeenne üksus				

Rakke valla arengustrateegiad

Ideed, mis on olnud arutusel Rakke valla planeeringupäeval

Majanduse, ettevõtluse ja turismi töörühm

- kaaluda valla arengufondi asutamist, fondi ülesanne oleks toetada arenguprojekte;
- olemasoleva tootmise, ka põllumajandusliku tootmise arendamine täiuslikkuseeni;
- energia- ja struktuuri poolest sobivate territooriumide kasutuselevõtt energiamahukaks tootmiseks (rohujaheveski, suurfarmi piimablokk, Paistemäe maa-ala maantee ja raudtee vahel);
- Rakke alevikus väikesemahulise tootmise arendamine (õmblustööstus, elektroonika, plastmassitööstus) olemasolevate kasutuse ruumide baasil (töökoja olmekorpus)
- olemasolevate ja töötavate põllumajanduslike tootmiskomplekside ratsionaalne kasutamine;
- vältida valla ettevõtjate poolt investeeringute väljaviimist Rakke vallast;
- põllumajandussaaduste ümbertöötlemine;
- avaliku internetipunkti asutamine

Energiamahukaks tootmiseks sobivate objektide ning territooriumide tutvustamiseks ilmub lähiajal trükis, milles on plaanitud levitada nii eesti kui välismaa ettevõtjate hulgas.

Valla ettevõtjate poolt investeeringute väljaviimine – valla üldise arengu suhtes ebasoovitav. Põhiline väide 12. juunil toimunud arutelul oli, et Rakke vallas ei leidu töötajad. Probleem puudutab kahte seakasvatust: AS Kõpsta ja OÜ Liigvalla PM, ühes ei jätku tootmispinda, kasutab tootmishooneid, ka töötajad Koeru vallas, teises töötavad seakasvatuseks ehitatud tootmishooned alakoormusega.

Põllumajandussaaduste ümbertöötlemine

Õige oleks, et töötlemine kuuluks tootjale. Praeguses majandus-

situatsioonis kaasaja nõuetele vastava töötleva tootmise loomine ei ole tootjatele jõukohane, probleem on Eesti riigi majanduspoliitiline probleem.

Turism

- Investeeringute leidmine turismialase infrastruktuuri loomiseks;
- Teadvustada ja väärtustada vaatamisväärsused Rakke vallas;
- Rakke linnamägi – suusakeskus; Emumäe maastikukaitseala – kämping, suvised matkarajad, Mäiste järv – majutus, toitlustus, talveks suusakeskus;
- Leida kasutus Tammiku looduslikule potentsiaalile ja olemasolevatele võimalustele (metskonna kontor – majutus?);
- Lülitumine suuremate turismikettide juurde (Erki Tammiksaare projekt – teadlastest ja maadeuurijatest mõisnike mõisade (Rakke vallas Piibe, Baer) külastamine ja tutvumine ümbruskonna vaatamisväärsustega, matkarajad jalgratastele, külalistetoad)
- Veekogude korrastamine puhkealadeks (Selja järv, Kamariku karjäär, Mäiste järv, Tammiku järved, Põltsamaa (Piibe) jõgi – paadimatkad Endla sookaitsealale, Ao paisjärv ja Sillaotsa puhkebaas, Lammasküla (Onga) jõe paisutamine);
- Kaitsealuste objektide – kultusekivid, pargid, mälestusmärgid j.m heakorra ja tähistamise tagamine;
- Võtta kaitse alla ja eksponeerida Rakke ringahi (Kadaka korsten);
- Heakorrastada Rakkes lubjatehase ja autobaasi kasutamata territooriumid, mittevajalike hoonete ja rajatiste lammutamine;
- Linnuvaatluse ja loomade (koprad) elu jälgimise võimaluste loomine;
- jahiturism
- külade tähistamine - teeviidad

Probleemid, mis kaasnevad turismi arendamisega

Vastava infrastruktuuri loomine vajab

suuri investeeringuid, kohapealsetel ettevõtjatel napib selleks vahendeid. Praktiliselt puuduvad vallas majutus- ja toitlustusvõimalused, Rakkes töötab ainult üks toitlustusettevõtte piiratud ajal ja kesise menüüga. On oht, et puudub valmidus turistide teenendamiseks, samuti võib takistavaks asjaoluks kujuneda keelteoskus.

Ettevõtlus

- Valla muutmine ettevõtja-sõbralikuks: - kauplemisload, maamaks, kohaliku omavalitsuse võimaluste väljaselgitamine
- valla põhiülesanne – infrastruktuuri loomine
- infovahenduse vajadus

Valla ettevõtluse arendamiseks ilmselt ei jätku poliitilisest loosungist, et Rakke vald on ettevõtjasõbralik vald. Peaks kaasnema konkreetne tegutsemine – valla ettevõtete maksukoormuse vähendamine nende vahenditega, mis on valla käsutuses: maamaks, kauplemislubade eest võetav tasu, asjaajamise korrektsus ja kiirus. Ettevõtlust, eriti küldes, pärsib normaalse telefonise puudumine. Väga oluline on teede korrashoid, milleks praegu vallas napib vahendeid.

Infopuudus – ettevõtjatel, eriti talupidajatel puudub teave riiklike toetuste osas, samuti erinevatest fondidest ja sihtasutustest. Ei teata kasutada ettevõtluskeskuste nõustamisvõimalusi, samuti konsulentide teenuseid. Vajadus välja selgitada, millist teavet vajatakse ja kuidas seda levitada.

Kaaluda ettevõtjate klubi asutamist (lektorite kutsumine jne, initsiatiiv ettevõtjate poolt, toetus valla poolt) Investeeringud ettevõtlusse: vajalik on ettevõtte sisemine valmisolek investeeringute vastuvõtuks – kaasaegses majanduses kingitusi ei tehta, vastutasuks soovitakse (enamus)osalust ettevõttes.

- Valla põhiülesanne on ettevõtluse ja elukeskkonna normaalseks arenguks

vastava infrastruktuuri tagamine:

- teedevõrk
- telefoniside
- tasemel haridus
- tasemel arstiabi

Ehituse, kommunaal- majanduse ja maa-asjade töörühm

- Säilitada olemasolevad ehitised, püüda neid kaasajastada, mittekasutatavatele tootmishoonetele leida kasutus - hoonete kasutuselevõttu takistab kohaliku ettevõtluse vahendite ja ideede nappus.
- Talude elektrivarustuse täiendamine;
- Koostada vallale oluliste teede nimistu ja planeerida nende korrashoid;
- Määrata tiheasustusega piirkonnad (detailplaneeringute koostamise pingerida);
- Rakke aleviku raudtee ülesõit (ümbersõidutee ?)

Kommunaalmajandus

- Rakke valla kommunaalteenuste maht aastast on 2 – 2,5 miljonit krooni, see ei võimalda mitme konkureeriva eraettevõtte rajamist lähemas tulevikus, esialgu vajalik valla osalus.
- Rekonstrueerida Rakke aleviku soojamajandus (katlamajad, trassid); - esitatada taotlus soojuselektrijaama rajamise tasuvusuuringute teostamiseks;
- Teenuste tarbijate hulgas on palju väikese sissetulekuga inimesi;
- Korterühistud ei ole tegelikult hakanud elamuid majandama;
- Üldkasutatavate kaevude, vee- ja kanalisatsioonitrasside võtmine valla omandisse;
- Üldkasutatavate maa-alade heakord;
- Kalmistul hooldamata hauaplatside korrastamine.

Eeldatavalt tekivad lähiaastatel teravad probleemid elamu- ja kommunaalmajanduses. On vaja teostada tasuvusuuringud soojuselektrijaama rajamiseks Rakkes, põhitoodang oleks elekter, soojuse hind püüda hoida kohalikule tarbijale taskukohane, rekonstrueerida trassid, likvideerida

väikesed katlamajad, suurendada tarbijate arvu. Vajadus trasside ja katlamajade rekonstrueerimiseks on juba praegu olemas.

Elamumajandus

Kui lähiajal ei teki normaalselt toimivaid (majandavaid) korteriühistuid, on vajalik elamute halduskulude sisseviimine ja haldusettevõtte loomine või elamute haldamine anda olemasoleva ettevõtte hoolde. On ette näha suuri kulutusi katuste remondiks, majasiseste veetorustike ja keskküttesüsteemide korrastamiseks.

Maa-asjad

- Soodustada maade erastamist (toetus mõõdistamiseks)
- Moodustada valla omandis olevate hoonete juurde kinnistud (näit. rohujaheveski)
- Leida moodus omanike mõjustamiseks maade sihtotstarbel kasutamiseks;

Põllumajanduslikule tootmisele kindluse andmiseks on vajalik maa kiire erastamine. Takistavaks asjaoluks võib kujuneda maa tagastamise soikumine, vallal on vaja rakendada kõiki seadusandlusega antud võimalusi maa tagastamisprotsessi lõpetamiseks, munitsipaliseerimiseks ja erastamiseks lähema kahe aasta jooksul.

Haridus, kultuur, sotsiaalteemad

- Hariduse taseme langus tuleb peatada. Valla koolivõrku tuleb korrastada, samas lähiajal koolivõrku reorganiseerida ei soovi. Hetke kolm kooli tuleb lähemas perspektiivis säilitada.

- Õpetajate koolide vaheline kopereerumine võiks säästa raha, kuid koolid ise esialgu ühiseid õpetajaid ei soovi. Esialgu võiks koolidel olla ühised muusika, kehalise kasvatus ja tööõpetuse õpetajad. Samuti saab kooperaeruda atesteerimiskomisjonide loomisel.

- Vaba aja sisustamise peavad tagama kool ja vald ühiselt. Laste vaba aeg vajab sisustamist ringide või spordiklubide läbi. Võimalikud valdkonnad oleks korvpall, jalgpall.

- Eriõpe puudub. Näiteks on vaja

logopeedi, kes töötaks koolide juures.

- Peamine probleem kultuuri, sotsiaal- ja haridusvaldkonnas on laste arvu vähenemine. Hetkel ei suuda selle valdkonna inimesed ühiselt valla vastava eluvaldkonna arenguküsimustega tegelda.

- Vaja on leida viisid, kuidas rakendada noori kooli lõppedes Rakke valla piirkonnas. On oht, et noorte väljaränne suureneb veelgi. Peamine probleem on toimiva kogukonna loomine.

- Rakkes peab olema ka 20. aasta pärast keskkool või gümnaasium, kus õpiksid ka naabervaldade lapsed. Keskkooli toimimist peaks soodustama bussiliinid, mis tagavad ühenduse naabervaldadega.

- Õpetajad peavad olema oma eriala professionaalid. Õpetajatele võiks pakkuda kommunaalkulude katmisel soodustusi ja ametikorterit, vähemalt 10 aasta perspektiivis peaks ametikorterid olema.

- Rakke vallas on üks keskne kool kahe või enama filiaaliga külates.

- Füüsiliselt jäaksid tööle praegu töötavad Salla ja Lahu kool, kuid neil ei ole iseseisva kooli staatust. Õppetöö korraldatakse ühise strateegia alusel, vajaduse korral annavad erialaõpetajad tunde ka väljaspool Rakket, või tuuakse lapsed erisisustusega klassidesse Rakkes. Võimalus kasutada ratsionaalsemalt olemasolevaid vahendeid ja õpetajate potentsiaali, samas jääks lastele võimalus õppida elukoha lähedases koolis. Võimalus sportimisvõimaluste parei kasutamiseks. Kindlasti peab toimuma kõikide üksuste juures ka eelkoolialiste laste kooliks ettevalmistamise.

- kaob koolidevaheline konkurents eelarveliste vahendite suhtes;
- teadmiste tase ühtlustub;

- Raamatukogud peaks olema külates kultuuri tõmbekeskused, kool-raamatukogu-kultuur peaks külates olema koondatud ühe katuse alla.

- Kultuuritöötajad peaks olema eriharidusega.

- Vald peab leidma vaba aja veetmisega tegelevate inimeste palgalevõtmiseks vahendeid. Huviringid peaksid olema koolide juures.

Rakke valla tervishoiu ning sotsiaalhoolekande arengusihid ja strateegia

Tervis on täieliku füüsilise, vaimse, sotsiaalse ning ökoloogilise heaolu seisund, mitte haiguse või ebakindluse puudumine.

Tervist mõjutavad

- elanikkonna kasv
- toiduga varustatus
- keskkonna kvaliteet ja ökosüsteem
- rikkuse loomine ja jaotamine
- rahu. Vägivalla puudumine
- sotsiaalne toetus ja kogukonnakeskus
- haridus
- eneseusaldus ja enesekontrolli aste
- tööstuslik/tarbjalik elustiil
- inimese bioloogia
- tervishoiuteenused

Tervis kõigile on terviklik lähenemine, mis kutsub jõupingutustele põllumajanduses, tööstuses, hariduses, eluasemepoliitikas ja kommunikatsiooni alal samapalju kui meditsiinis. Tervislik vald on selline, mis jätkuvalt loob ja muudab oma füüsilist ja sotsiaalset keskkonda ning suurendab kogukonna ressursse, võimaldades inimestel vastastikku täita oma elu funktsioone.

Esmatasandi tervishoidu

arendatakse mahus, mida riik ja omavalitsus lubada võivad. Tervishoiu poolt töötab valla multidistsiplinaarne

professionaalide meeskond, mis koosneb perearstidest ja õdedest, hambaarstidest, apteekritest ja sotsiaaltöötajatest. Perearsti ja pereõe perekonnale suunatud teenused hõlmavad järgmisi elanikkonna grupe:

- 1) normaalsed terved inimesed
- 2) terved inimesed mingi riskiteguriga
- 3) väliselt terved inimesed mingis prekliinilises seisundis
- 4) inimesed kaebuste ja sümptomitega, mis viitavad haigusele.

Teised esmatasandi tervishoiu funktsioonid ja teenistused:

- 1) hambaravi teenused, suuõõne tervishoiu edendamine, hambakaariese preventatsioon lastel ja täiskasvanutel,
- 2) ravimabi ja nõustamine apteekides,
- 3) vaimse tervisega seotud teenused,
- 4) koolitervishoid
- 5) töötervishoid
- 6) teenused puuetega inimestele, eesmärgiga võimaldada neile elu koduses keskkonnas ja osalemine tööturul,
- 7) keskkonna tervishoid kaitseb kohalikku elanikkonda keskkonna riskide eest,
- 8) kiirabi on üks tähtsamaid esmatasandi tervishoiu, mis läbi häirekeskuse telefoni 112 peab olema tagatud kõigile valla elanikele ja teistele vallas viibijatele.

Omavalitsuse tegevus esmatasandi tervishoius toimub omavalitsuse

tervishoiupoliitika kaudu, mis võiks olla järgmine:

1. Elanike aktiveerimine tervist edendavaks tegevuseks.
2. Igakülgse tervisehariduse andmine koolides
3. Tervishoiuteenuste võrdse kättesaadavuse tagamine kõigile paikkonna elanikele
4. Inimese sotsiaalse seisundi edendamine ühiskonnas ja sotsiaalsete suhete arendamine
5. Tervisliku ja ohutu töökoha kindlustamine
6. Tervistavate objektide arendamine ja uute loomine
7. Tervisliku väliskeskkonna säilitamine või taastamine.

Tervishoiu finantseerimise allikad

1. Haigekassa tasub raviteenuste eest
2. Omavalitsus tasub osa preventiivse ja tervistedendava aktiivsuse eest (osa tasub haigekassa)
3. Patsiendi omavastutus
4. Riigieelarvest finantseeritakse:
 - tervisekasvatust koolide õppeprogrammis
 - üleriigilised tervishoiualased programmid
 - professionaalide koolitus

Sotsiaalhoolekande strateegia

- inimõiguste järgimine
- isiku vastutus enda ja oma pereliikmete toimetuleku eest
- abi andmise kohustus, kui isiku või tema perekonna võimalused toimetulekuks ei ole piisavad
- isiku või perekonna toimetuleku soodustamine.

Sotsiaalhoolekande eesmärgiks on sotsiaalse turvalisuse suurendamine vallas ja abi organiseerimine neile, kes ei suuda ilma abita igapäevase elu nõudmistega toime tulla. Tüüpilisteks abivajajate gruppideks on:

- lapsed, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta
- puudega isikud, kel puuduvad eeldused iseseisvalt toime tulla

- pidevat järelevalvet vajavad eakad isikud (vanurid)
- krooniliste psüühiliste häiretega isikud.

Sotsiaalteenused, mida hetkel on võimalik osutada:

- 1) sotsiaalnõustamine
- 2) koduteenused
- 3) eluasemeteenused
- 4) hooldamine perekonnas
- 5) hooldamine ja rehabilitatsioon hoolekandekeskuses
- 6) sotsiaaltoetused.

Sotsiaalabi korraldamise organisatsioonilised põhimõtted:

1. Seadused kinnitab Rakke Vallavolikogu
2. Kõiki sotsiaalteenuseid korraldab Rakke Vallavalitsus.
3. Rakke valla humanitaarosakond teostab

Rakke Vallavalitsuse sotsiaalpoliitikat.

4. Vallavalitsus delegerib humanitaarosakonna juhatajale sotsiaaltöoks vajalikud otsustamise õigused.

5. Humanitaarosakonnas töötavad palgalised töötajad tagavad sotsiaalabi ja rahaliste toetuste määramise otsused oma jõududega. Vaidlused sotsiaaltöötaja ja kliendi vahel lahendab vallavalitsus. Inimest mitterahuldava otsuse korral lahendab vaidluse kohus.

6. Humanitaarosakond teeb vajadusel koostööd koolijuhtide, arsti ja teiste vajalike institutsioonidega.

Sotsiaaltöö eetika

Sotsiaaltöötaja otsuste eetiliseks nurgakiviks on halastus, osavõtlikkus ja ausus.

RAKKE VALLA ARENGUSTRATEEGIA

- a) haridus-, kultuuri- ja sotsiaalsfääri
b) ehitus-, kommunaal- ja maa-asjade
c) majandus- ja turismisfääri kohta

Strateegias tuleks ära näidata:

1. Arengusihid ja eesmärgid lähtudes 10-20 aasta perspektiivist. Ideede lennukust tuleb kasuks, kuid lähtuma peaks hetkeolukorrast, samas on soovitatav meeles pidada, et võimalused muutuvad koos ajaga.

2. Eesmärkide saavutamise võimalikud variandid või teed (lühidalt), välja tuleks tuua ka kuidas, mida, millal ja kelle osavõtul teha.

3. Ajavahemik, mille jooksul soovitud tulemuseni peaks jõudma. Eraldi on soovitatav välja tuua, mida saaks kohe ära teha.

Lähtuda tuleb hetkeolukorrast! Idee lennukust piirav asjaolu on ellkõige omanike õigus käsutada ise oma valduses olevat omandit. See tähendab, et kui vald soovib midagi mõnel maalapil teha, peab ta omanikult maa esmalt õiglase hüvituse eest välja ostma.

Arvestama peab ka kõigi kehtivate seaduste ja määrustega. Näiteks näeb "Ranna- ja kaldakaitse seadus" ette ehituskeeluvööndi jõgede ja järvede kallastel.

Eeltoodud faktoreid ei tohiks arengustrateegia väljatöötamise juures ära unustada. Saavutamatu poole pürgimine pole hea strateegia, see on vahendite (aeg, inimpotentsiaal, raha jne.) raiskamine. Lõpptulemus peaks olema järgitav arengustrateegia antud eluvaldkonnale. Arvestada tuleks ka sellega, et kõik kolm arengukava peavad hiljem olema kokku sobitatavad.

Kaur Lass
Irje Lepik
AS ENTEC

HEA RAKKE VALLA ELANIK!

Toimumas on Rakke valla üldplaneeringu koostamine Rakke Vallavalitsuse ja konsultatsioonifirma AS ENTEC koostöös.

Selleks, et planeeringu tulemus saaks olema enamusele valla elanikest vastuvõetav, oleme huvitatud *SINU* arvamusest.

Ettepanekuid ja seisukohti planeeringu suhtes võib tuua Rakke Vallavalitsusse. Soovitatav on need esitada kirjalikult.

Loomulikult oleme me valmis vastama kõigile valla liikmete küsimustele nii planeeringu kui ka planeerimisprotsessi suhtes. Viimastele on võimalik vastuseid saada eelkõige toimuvate planeeringupäevade käigus (nende läbiviimise ajast ja kohast teatab Vallavalitsus täiendavalt), kui ka pöördudes Vallavalitsuse poole.

Loodame Sinu arvamusi ja soove arvestada üldplaneeringus, inimväärse ja meeldiva keskkonnaga Rakke valla kujundamiseks.

SINU VASTUS ON OLULINE!
Küsimuste parima lahenduseeni saame jõuda vaid koostöös. Ole hea, mõtle järele ja vasta. Täidetud ankeet saada või too hiljemalt 10. augustiks 1998 vallavalitsusse või lähimasse valla raamatukogusse.

JÕUDU JA JAKSU SULLE!

Rakke vallavalitsus

1. Mis külas (alevikus) Sa elad?

2. Millise suurema asustatud punkti mõjupiirkonnas on Sinu küla (alevik)?

Ettevõtlus ja töökohad:

3. Mis tüüpi ja millise põhitegevusalaga ettevõtteid oleks vaja rajada Sinu külla (alevikku) või valda? Millisesse konkreetsesse piirkonda?

4. Millise põhitegevusega ettevõttesse sooviksid Sina või Sinu pereliikmed tööle asuda?

5. Kas Sul on hetkel töökoht?

Kus ja kellena Sa töötad?

6. Kas sa oled huvitatud ise ettevõtjaks hakkamisest?

Teenindavad asutused:

7. Kas Sinu elukondlikuks teenindamiseks vajalikud asutused on Sulle kätte saadavad (kool, lasteaed, kultuurimaja, raamatukogu, kauplus jne)?

8. Milliseid uusi teenindusasutusi oleks vaja rajada Sinu külla (alevikku) või selle mõjupiirkonda?

Elamuehitus:

9. Mis tüüpi elamus (korteris) Sa elad?

10. Millist tüüpi elamus sooviksid Sa elada (talutüüpi maja, eramu, ridaelamu, mitmekorruseline korterelamu jne.)?

11. Kuhu ja kas on Sinu külas (alevikus) või vallas otstarbekas rajada uusi elamuehituskrunte või piirkondi?

Keskkonna olukord, looduskaitse:

12. Kas on olemas Sinu arvates keskkonnaohtlikke objekte Sinu küla (alevikus) ümbruskonnas?

13. Kas on vaja likvideerida (sulgeda) mõni keskkonnaohtlik objekt?
Kui jah, siis milline?

14. Kas Sinu joogivesi on kvaliteetne?

15. Kas Sinu külas (alevikus) või selle ümbruskonnas on vaja täiendavalt kaitse alla võtta mõni loodus-, kultuuri-, või arhitektuurimälestis?

Prügimajandus

16. Milliseid asju Sa viskad minema, s.t. mis on Sinu prügikastis sagedamini ja, millised asjad lähevad ära viskamisele harvemini?

17. Milliseid jäätmeid ja kui palju Sa tekitad iga päev oma töökohas (asutuses, koolis)?

18. Kes peaks Sinu arvates edasi tegelema Sinu poolt kodus ja töökohas tekitatud jäätmetega ja kes sellega tegeleb praegu?

19. Kes on Sinu arvates vallas suurimad jäätmete tekitajad?

Teed ja kommunikatsioonid:

20. Kust ja kuhu suunas on Sinu pere liikumistee? Mis olukorras see on?

21. Kas Sul on vajadusel võimalik kasutada telefoni?

22. Kas elektriliini pinget Sinu külas (alevikus) võimaldab Sul kasutada elektriseadmeid ja -mehhanisme?

Haldusjaotus:

23. Kas Sinu külal (alevikul) peaks olema külanem?

Kes ta peaks olema ja mida tegelega?

Meditsiin

24. Kas vallas olemasolev arstiabi on piisav?

25. Milline võimalus on Teil soovi või vajaduse korral pöörduda eriala spetsialisti poole?

26. Kui vajalikuks peate mõne erialaarsti vastuvõttu Rakkes (günekoloog jne)?

27. Kas Teie arvates peaks Rakkes töötama rohkem üldarste kui üks?

28. Kuidas rahuldab Teid praegune hambaravi kättesaadavus ja tase?

Haridus

29. Kuidas rahuldab Teid praegune koolivõrk?

30. Kas tulevikus on üldse vajalik gümnaasiumihariduse omandamise võimaldamine Rakkes?

31. Juhul kui olete õpilane või lapsevanem, kas arvate, et Rakke Gümnaasiumis saadud hariduse ja teadmiste tase on rahuldav?

32. Milliseid oskused peaksid gümnaasiumi lõpetajad olema omandanud lisaks üldharidusele?

33. Kui oluline on ühtse koolisüsteemi loomine vallas (juriidiliselt üks kool filiaalidega Salla ja Piibe piirkondades)?

34. Kuidas suhtute erivajadustega (puuetega) laste õpetamisesse Rakke valla koolides?

Sotsiaalhoolekanne

35. Kas praegune koduhooldussüsteem on Teie arvates rahuldaval tasemel?

36. Kui vajalikuks peate Rakke vallas:
a) sotsiaalkorterite loomist.

b) laste ja noorukite kriisikodu loomist.

37. Milliseid teenuseid peaks osutama sotsiaaltöötajad koduhooldusel?

38. Kas olete nõus ja millises ulatuses tasuma koduhoolduse eest?

39. Kui vajalik on hetkel Tammiku avahooldekodu laiendamine ja milliseid teenuseid võiks osutada Tammiku avahooldekodu?

• Võib-olla on Sul endal mõni täiendav ettepanek

Kuigi vastata võib ka anonüümselt meeldiks meile, kui Sa kirjutaks siia oma nime, vanuse ja kontaktandmed (Pole kohustuslik, kui ei soovi!)

PLANEERIMINE EELDAB AVALIKKUSE OSAVÕTTU

Planeerimis- ja ehitusseaduse eesmärgiks (§ 1 lõige 1 kohaselt) on tagada võimalikult paljude ühiskonna liikmete huvisid arvestavad tingimused keskkonna kujundamiseks, selle kestvaks ja säästvaks arenguks, maakasutuseks ning sotsiaalmajandusliku ja territoriaalse planeerimise sidumiseks.

Üldplaneering võimaldab vallal või linnal paika panna oma arenguprioriteetid ja reserveerida maad. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringus kavandatu elluviimiseks ning see on projekteerimise ja ehitamise aluseks mingil konkreetsel territooriumil.

Elanike ja maaomanike tahte kajastumine tagab planeeringu toimivuse ning väärtustab planeeringut. Võib öelda, et ühiskondlik aktsepteeritavus on hea planeeringu tunnuseks. Võimaluse piires enamus isikuid rahuldav planeeringu lahendus lihtsustab tunduvalt omavalitsuse edasiste otsuste vastuvõtmist ning tagab planeeringust juhenduvate otsuste asjatundlikkuse ning mõistetavuse üldsusele.

Ehitussoovi korral võimaldab üldplaneering viidata sobivatele kohtadele omavalitsuse territooriumil, sest on teada, millist tegevust, millises valla osas ja kui suures ulatuses ühiskondlikult aktsepteeritakse. Projekti elluviija tekkel jääb sellega ära omavalitsuse sisene vaidlus ning investeerijale saab kiirelt välja pakkuda talle sobivaid asukohti. Ka võib keskkonna säästliku kasutamise kaalutusel pakutavast investeeringust loobuda. Suuremate ja keskkonda oluliselt mõjutada võivate ettevõtmiste puhul saab abi keskkonnamõjutuste analüüsist. Keskkonnamõjutuste analüüs on otsus(t)e põhjaliku läbikaalumise protsess prognoosimaks objekti või planeeritava maa-ala kasutuselevõttust tuleneda võivaid keskkonnamuutusi. Enne ehitamise algust on muudatusi projektis odavam ja lihtsam

teha, kui ehitamise ajal või järel.

Üldplaneeringu koostamine annab vallale võimaluse läbi mõelda, mida ja miks soovitakse (seada pingeritta valla arengusuunad jms), tänu üldplaneeringule saab omavalitsus oma raha ja inimressursse otstarbekamalt kasutada.

Keskkonnamõjutuste analüüsi tegemist rahastab Läänemaade tava kohaselt projekti teostumisest huvitatu (võib rahastada ka detailplaneeringu koostamist), üldplaneeringu koostamist aga vald. *Planeeringu avaliku väljapaneku ja planeeringureeglite kinnipidamise eest jääb vastutus alati omavalitsusele.* Juhul, kui planeeringu koostamine on omavalitsusele uudne, võib kasutada konsultandi või konsultantfirma abi.

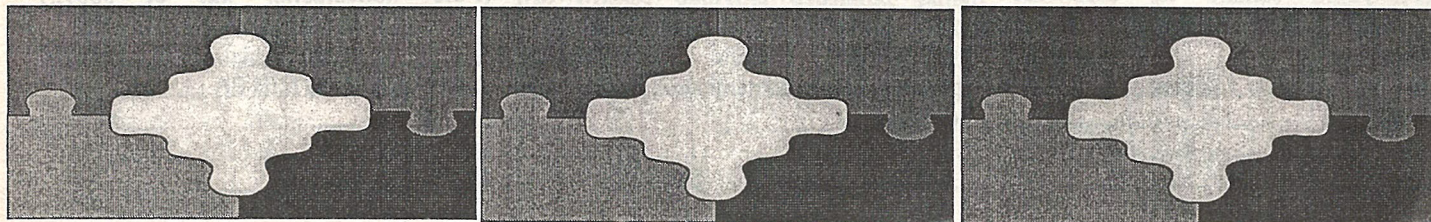
Detailplaneering koostatakse omavalitsuse territooriumi väiksema osa kohta ja on ühtlasi lähiaastateks kavandatava ehitustegevuse aluseks. Enamasti koostatakse detailplaneering lähtudes üldplaneeringust (projekteerimistingimused väljastab omavalitsus). Detailplaneeringuga määratletakse planeeritava ala jaotus kruntideks, krundi ehitusõigus (näiteks maja viilu suund ja korruste arv), tänavate maa-alad, liikluskorralduse põhimõtted jms. *Detailplaneering koostatakse eelkõige konkreetse ehitussoovi realiseerimiseks* (detailplaneeringut koostamata ei saa seada krundile ehitusõigust detailplaneerimiskohustusega aladel) ja ka üldplaneeringuga kavandatu elluviimiseks või muutmiseks. Kehtestatud detailplaneering on seega aluseks ehitise projekteerimisele, uute kinnistute moodustamisele ja olemasolevate kinnistute piiride muutmisele tiheasustuses ning detailplaneerimise kohustusega aladele hajaasustuses.

“Planeerimis- ja ehitusseadus” sätestab korra, kuidas, keda ja millal planeerimisse kaasata. Tagamaks

ühiskonna enamuse heakskiitu, on seaduses toodud protsess avalik. Seaduse eiramisel on suur oht, et protsessist eemale jäetud ja selle toimumisest õigeaegselt mitte teada saanud isik võib oma õiguste taastamiseks kohtu poole pöörduda. Loomulikult tehakse seda hetkel, mil vaidlus mingi ala või territooriumi (millega planeerimisest eemalejäetud isik on seotud) kasutuselevõtu üle on esile tõusnud, näiteks siis, kui ehitada soovija on jõudmas projekteerimise või ehitamiseni ja on juba märkimisväärselt raha kulutanud. Kui projekti teostumisest huvitatu takerdub planeeringu protsessi rikkumise tõttu vaidlustesse ja kohtuskäimistesse, siis võib aru saada, miks ta investeerimissõbralikumat omavalitsust või -riiki otsima suundub. Samal ajal võib neil, kes omavalitsuse vea tõttu planeeringu vaidlustasid, puududa nii tegelik huvi kui vahendid rajada valla kavadega samavõrd ühtiv ettevõtte või ehitise. Juhul, kui omavalitsus on seoses planeeringuga teinud olulisi vigu (näiteks unustanud maaomanikule, kelle maakasutuse sihtotstarvet on muudetud, lähendada tähtitud kirjaga teated enne avaliku väljapaneku toimumist ja planeeringu kehtestamise järel) peab ta hiljem ka nende eest vastutama, mis tähendab tekitatud kahjude hüvitamist. Lisaks võib omavalitsus kaotada investeerija ja minetada usaldatavuse.

Demokraatlikule riigikorrale on omane see, et inimestel on õigus oma arvamus välja öelda, ent samas ka kohustus kuulata kaaskodanike arvamust.

Kaur Lass
ENTEC AS
arhitektuuri- ja planeerimis-
osakonna juhataja

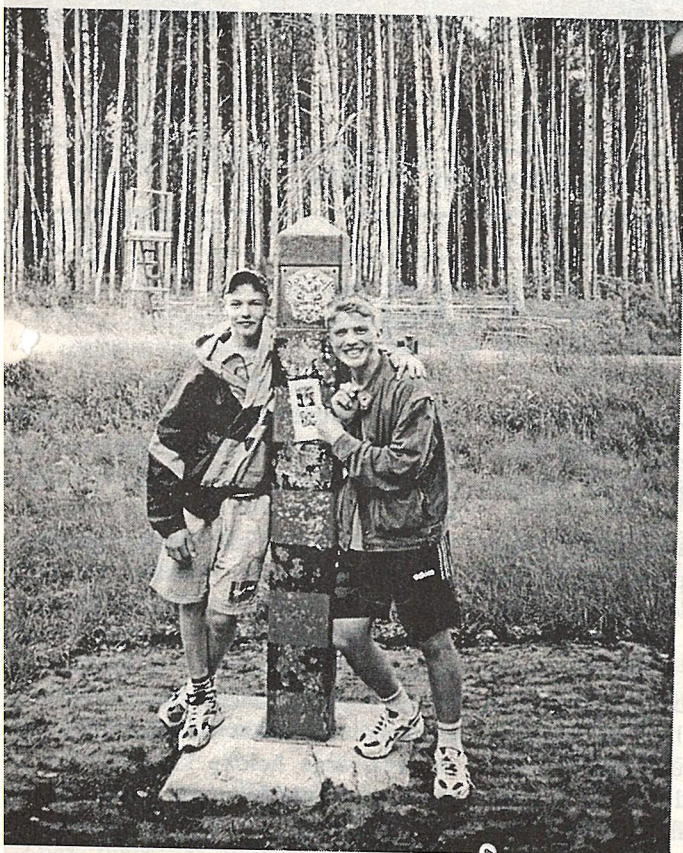
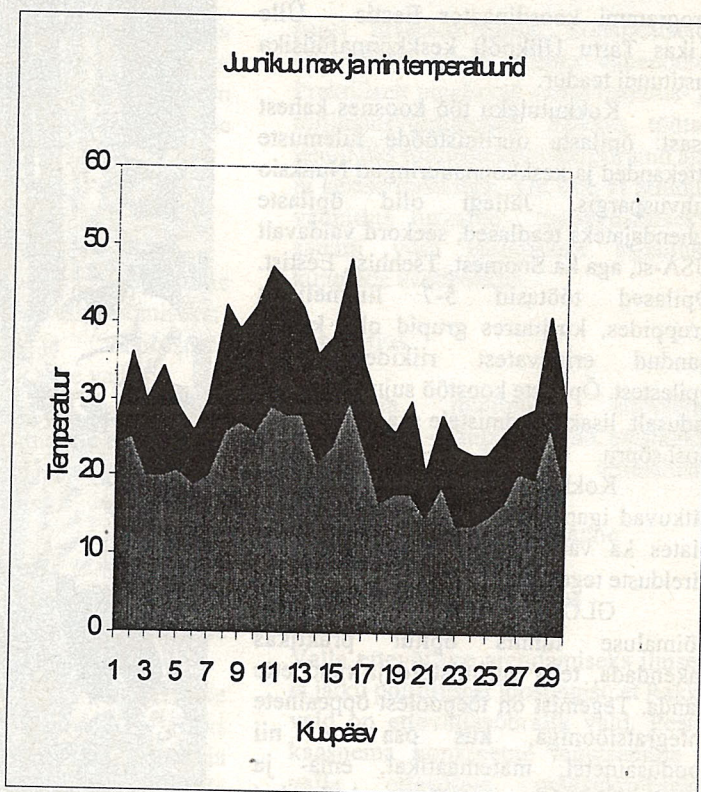

GLOBE - keskkonna vaatlus ja tundmaõppimine selle hüvanguks

Meid ümbritsev keskkond, eriti aga ilm ja selle kirumine, on jätkuvalt populaarne jututeema, sadagu vihma või paistku päike. Et meid ümbritsevat keskkonda paremini mõista ja ka ilmataadi tujusid ette ennustada, kogutakse spetsialistide poolt mitmesuguseid andmeid ja töödeldakse neid järelduste tegemiseks.

1994.a. sai USA-s asepresident Al Gore juhtimisel alguse programm GLOBE (*Global Learning and Observation to Benefit the Environment* - keskkonna vaatlus ja tundmaõppimine selle hüvanguks). See programm annab sadadele tuhandetele õpilasetele võimaluse teha teaduslikku kaastööd meid ümbritseva keskkonna paremaks mõistmiseks. Õpilased teevad mitmesuguseid keskkonnavalasid mõõtmisi ja saadavad need iga päev arvutiside vahendusel USA-sse. Nii on kujunenud suur elektrooniline andmebaas, mida oma töös võivad kasutada õpilased ja ka teadlased.

Praeguseks on programmiga ühinenud õpilased 70 maalt. Eesti koolid hakkasid vaatlusi tegema 1996.aastal, kokku on GLOBE-i koole Eestis 28, neist kaks Lääne-Virumaal: Rakvere Reaalgümnaasium ja Rakke Gümnaasium. Meie koolis tehakse atmosfääri- ja hüdroloogiaalaseid vaatlusi, st. mõõdetakse iga päev õhutemperatuuri (maksimaalne, minimaalne ja hetketemperatuur), sademeid ja määratakse pilvede tüübid; kord nädalas mõõdetakse veetemperatuuri, pH-d, leeliselisust ja hapniku sisaldust.

Jaak Kuresson ja Hans Leissoo

Atmosfäärivaatlusi teeb Hans Leissoo, hüdroloogiauuringuid on teinud erinevad õpilased, aprillist on jäänud see ülesanne Kristjan Kuressonile.

Meie vaatlusandmed näitavad, et juunis sadas Rakkes 16 päeval kokku 122 mm. Juulis on siiani sademetega päevi olnud 12, kokku on sadanud 90.5 mm. Edaspidi tahame teha ka mullastiku ja taimkatte uuringuid.

Tagamaks vaatluste korrektsuse, on Eesti õpetajad läbinud vastava koolituse teadlaste juhendamisel. Sel suvel 16.-18.juunini toimus Värskas kokkutulek GLOBE-i projektis osalevatele koolidele. Meie kooli esindas võistkond koosseisus: Karmen Kivila, Triin Vunder, Hans Leissoo ja Kristjan Kuresson. Õpetajatest osalesid Malle Mattisen ja Aili Alatsei, kes on selle projekti eestvedajad Rakke Gümnaasiumis. Kokkutulekul said Eesti koolide õpilased teha välitööd teadlaste otsesel juhendamisel. Tehti ettekandeid uurimistöödest. Meie koolist esitas Hans Leissoo looduskaitseteemalise viktoriini arvutil. Ka olid kokkutuleku kavas võistlused, kus võitjaks osutus Rakke Gümnaasiumi võistkond.

Kohtuti Ameerika saatkonna esindaja D.Katziga, kes andis igale koolile edasi Al Gore tervituskirja, lõkkeõhtutel esinesid haridusministeeriumi kantsler Georg Aher ja ajakirja "Luup" peatoimetaja Peeter Ernits.

Hans Leissoo koos õpetaja Malle Mattiseniga võttis osa ka I Ülemaailmsest GLOBE koolide kokkutulekust Helsingis 30.juunist kuni 4. juulini. Soomes on GLOBE väga populaarne. Osavõtjaid oli üle 300 24 maalt.

(järg lk. 10)

Eestist osales neli õpilast erinevatest Eestimaa koolidest, kaks õpetajat ja programmi koordinaator Eestis – Ülle Kikas Tartu Ülikooli keskkonnafüüsika instituudi teadur.

Kokkutuleku töö koosnes kahest osast: õpilaste uurimistööde tulemuste ettekanded ja keskkonnauuringud Nuuksio rahvuspargis. Jällegi olid õpilaste juhendajateks teadlased, seekord valdavalt USA-st, aga ka Soomest, Tšehhist, Eestist. Õpilased töötasid 5-7 liikmelistes gruppides, kusjuures grupid olid kokku pandud erinevatest riikidest pärit õpilastest. Õpilaste koostöö sujus äärmiselt ladusalt, lisaks teadmistele saadi juurde ka uusi sõpru.

Kokkutulekud on möödunud, jätkuvad igapäevased vaatlused, koolitöö alates ka vaatlusandmete töötlemine ja järelduste tegemine.

GLOBE annab õpilastele võimaluse tunnis õpitut praktikas rakendada, teha uurimistöid ja neid ette kanda. Tegemist on tõepoolest õppeainete integratsiooniga, kus osa on nii loodusainetel, matemaatil, ema- ja võõrkeelel kui ka arvutiõpetusel. Saadud kogemused innustavad meid jätkama tööd selle projektiga.

Aili Alatsei
Malle Mattisen

Kokkutulekul Värskas

Vallapäevad 1998

teha teisiti, uutmoodi ja paremini.

Ühine otsus oli, et juunikuine aeg on sobilikum kui juuli, mil rahvas puhkab, reisib, teeb heina. Pikniku mõte leidis heakskiitu ja miks mitte korraldada see igal aastal erinevas kohas, kaasates külasi. Laadapäev on end ammandanud, seda just kaubandusliku külje pealt vaadatuna. Koos

29.juunil, peale ja a n i p ä e v a, istusid koos kultuuritöötajad, et teha kokkuvõtet valla päevadest, pidada aru ja vaadata tulevikku - mida

leiti, et rahvaspordipäev ja isetegevuslaste kontsert koos külalistega peaks ehk olema Rakke mäe suveteatris, kus ka tantsida saaks.

Mõtteid on igasuguseid ja nende teostegijaid Rakkes õnneks jätkub, kauni roosi tehtud töö eest said Rene, Ly, Helgi, Norma ja Riina. Oma öla vallapäevade õnnestumiseks panid alla ka meie sponsorid - rattaralli auhinnad olid Villu Kinksult, tänavakorvpalli autasustamiseks andis oma panuse Kalju Tamm, maitsvad olid Otto Rõugu tordid ja Rihu Jaanseni šampanja. Suur aitäh teile!

Jalgrattaralli võitsid Reigo Lehtla ja Aili Alatsei, lasteralli Martin Alatsei. Sangpommi tõstmises osutus

konkurentsituks Taavi Tamm, tänavakorvpalli võidukas võistkond oli: Margus Neihaus, Tarmo Tiido ja Toomas Vää.

Imetore oli isetegevuskontsert ning suure aplausi teenisid ka Luule Komissarov, Raimo Aas ja Ervin Lillepea.

Edaspidigi on plaan jätta vallapäevad juunikuusse ja kindlasti on kavas tegelda rohkem külaliikumise. Häid mõtteid tahaks vahetada kogu valla rahvaga, ärge hoidke küünalt vaka all, teavitage meid oma huvitavatest ettepanekutest.

Ada Vää

Komisjon koosseisus G.Ploompuu, I.Kõlu ja A.Ilomets vaadanud üle Rakke vallas Rakke Hariduse Seltsi poolt väljakuulutatud konkursi lipumastide ja -varraste tulemused, leidis, et 17 elamul on olemas korrektsed lipumastid. Neist otsustati premeerimiseks välja valida seitsme elamu lipuvardad.

Lipumastide konkursi võitjad:

Villu Alatsei (Rakke)
Uno Blok (Rakke)
Kalev Ennus (Rakke)
Üllar Hiire (Liigvalla)
Einart Pulk (Väike-Rakke)
Aarne Lainevee (Emumäe)
Aare Traks (Emumäe)

Premeerida konkursi võitjaid ühekordselt 'a' r.

Salla kooli laulu konkursi
võitis Hando Kuntro
Salla kooli lipu konkursi
võitis Andrus Haiba.

Ristsõna RAKKE VALD

1.	E	M	U	M	Ä	G	I	
2.	M	Õ	I	S	A	M	A	A
3.	U	U	E	D	S	I	H	I
4.	M	Ä	I	S	T	E	S	
5.	Ä	R	N	I	R	Ä	M	S
6.	E	D	R	U	V	O	O	R
7.	M	A	I	E	H	E	L	M
8.	A	R	N	O	L	D	J	Ü
9.	A	O						
10.	S	A	L	U	R	I		
11.	T	A	M	M	I	K	U	
12.	I	L	M	A	N	D	U	
13.	A	R	L	E	R	N	S	T
14.	U	D	O	P	A	A	L	B
15.	K	O	O	L	I	T	Ä	H
16.	A	V	A	N	D	U	S	E
17.	I	N	D	R	E	K	K	Ö
18.	T	A	N	Y	A	K	A	D
19.	S	I	L	L	A	O	T	S
20.	E	I	N	A	R	T	P	U
21.	A	R	S	I	A	A	R	M
22.	L	U	B	J	A	T	Ö	Ö
23.	A	N	T	S	M	A	D	I

- Põhja-Eesti kõrgeim mägi
- Küla Rakke vallas
- Rakke valla territooriumil olnud kolhoos
- Kus asub ainuke puhketalu vallas?
- Käesoleva aasta mais sündinud vallakodanik
- Üks suurematest kõrgendikest vallas
- Rakke vallast pärit graafik
- Vallast pärit isiku ees- ja perekonnanimi, kelle saatust käsitleb J.Kross oma romaanis "Tabamatus"
- Jõgi valla territooriumil
- Tammikust pärit kirjaniku perekonnanimi
- Konstantin Pätsi vennale kuulunud mõisa asukoht
- Jõgi vallas
- Piibes sündinud maailmakuulus loodusteadlane
- Põlisorakelane, kolmandat põlve Rakke segakoori laulja
- Vallas äsja ilmuma hakanud ajaleht
- Naabervalla nimetus
- Rakkes elav tuntud harrastusfotograaf
- Rakke Gümnaasiumi inglise keele õpetaja ees- ja perekonnanimi
- Rakkes sündinud lastekirjaniku, tõlkija ja kriitiku perekonnanimi
- Kunstnik, Rakke valla vapi kujundaja
- Kultuurkapitali tänu stipendiumi saanud Rakkes elav endine muusikapedagoog
- Valla tähtsaim tööstusharu
- Rakke Vallavolikogu esimees, ees- ja perekonnanimi

ÕIGE LAHENDUSE KORRAL ANNAVAD MÕISTATUSE ESITÄHED
ÜLALT ALLA RAKKE VALLAS
ASUVA OBJEKTI NIMETUSE:
EMUMÄE MAASTIKUKAITSEALA

Esimesena ja kõigile küsimustele ainsana õigesti vastas **VALTER LEHTLA**

SALLA KOOL

ootab endisi õpilasi ja õpetajaid
kooli 160.aastapäeva tähistamisele

15.augustil kell 15.

Registreerimine kella 13-st.

Osavõtumaksu 30 krooni saab
tasuda kohapeal.

Osavõtust teatada **1.augustiks**
kirjalikult

või telefonil (232) 94 167
tööpäeviti kella 9-10 või 21-22
(Anne Pohlak)

PIIBE KÜLA

710.aastapäeva kokkutulek

8.augustil kell 12

Piibe pargis.

Eelregistreerimine

tel. **25 053 099.**

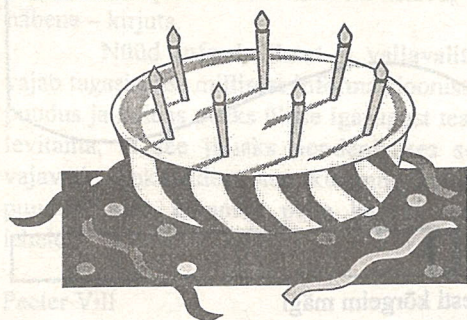
Osavõtumaks 25 kr.,
lastel kuni 16.a. tasuta

**1.-31.juulini on vallavalitsus ja
vallaametnikud kollektiivpuhkusel.**

TEADMISEKS LUGEJAILE!

Rakke Raamatukogu on seoses töötajate
puhkustega avatud juulis ainult
esmaspäeviti kella 11-18

K.Paju hambaravi kabinet Rakkes
suletud 20.juulist kuni 2.augustini.
Hambaarst puhkusel.

Väike-Maarjas alustas tööd
eranaistearst Liivi Taks.

Vastuvõtt toimub V.-Maarja

Tervisekeskuses,

Ravi tn.1 kabinet 4

E 9-12

K 9-12

N 12-15

Teated tel. 0-8-25-168-657

Uute ja kasutatud arvutite

müük ja hooldus,

CD ROM ja Audio CD

kirjutamine.

Telefon **91 229** Erenvert

Müüa 3-toaline mugavustega korter
Oru tn. Telefon **91 419**

Müüa kõigi mugavustega heas korras
4-toaline korter Rakkes (telefon, boiler,
2-tarifne arvesti jm). Telefon **91 294**

ÕNNITLEME!

65

EEVI SARAPUU 01.07

SELMA SILDE 23.07

HELJU KIISKÜLA 30.07

70

RAIMUND TERNER 27.07

MARIA JUUR 28.07

RICHARD MERISALU 30.07

75

MARIA KINKS 25.07

AINO OLEV 30.07

80

META LIINURM 14.07

91

ELFRIEDE SIRELPUU 22.07

LÄÄNE-VIRUMAA**PENSIONIAMET**

palub kõiki pensioni- ja lastetoetuste
saajaid, kes omavad kas

- eesti kodaniku,
- kodakondsusriigi või
- välismaalase passi,

kuid ei ole esitanud nende koopiaid
pensioniametile, teha seda lähiajal.

Kodakondsusriigi või välismaalase passi
omanikel esitada ka elamisloa koopia
(koopiaid saab teha ka Pensioniametis)

SÜNDINUD

KLAIK VAHTRA 27.05.98

GETLYN VUNDER 19.06.98

SURNUD

**ALEKSANDER
KÖLLUVER**

12.08.1917 - 12.06.1998

ALIIDE LAUREN

04.09.1918 - 17.06.1998

ALMA KLAAS

11.09.1901 - 18.06.1998

ÜLO MÄRTSIN

10.04.1936 - 18.06.1998

ADA KÄGU

12.06.1918 - 01.07.1998

SALME-ARMANDA

LAMBING

29.04.1910 - 13.07.1998

Rakke valla infoleht Telefon 91 360 Toimetaja Eha Beilmann

Ilmub kord kuus Tiraaž 700 eks.

**RAKKE
KAJA**